

Gaziantep Kent Postası

Gaziantep'te Tarımın Önemi

Tarım Gıda ve Hayvancılık Çalışma Grubu
Ziraat Mühendisleri Odası

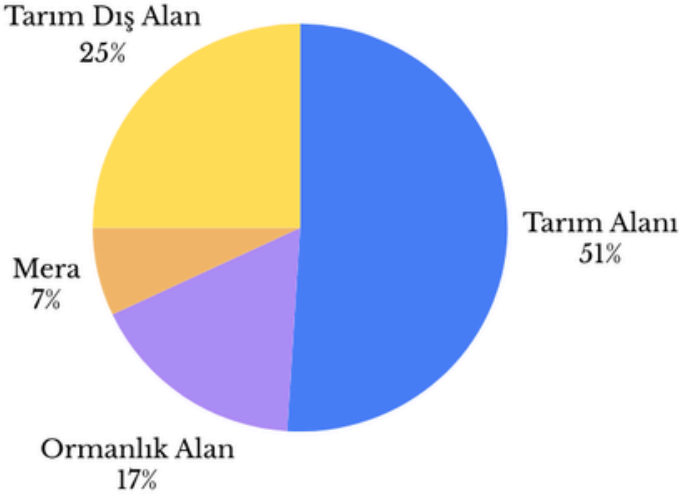
GAZİANTEP'TE TARIMIN ÖNEMİ

Gaziantep'te tarım, şehrin ekonomisinde önemli bir yere sahiptir. Verimli topraklar ve uygun iklim koşulları sayesinde Antep fıstığı, zeytin, üzüm, buğday ve mercimek gibi birçok ürün yetiştirilmektedir.

Tarım ürünleri hem iç piyasada tüketilmekte hem de diğer illere ve yurt dışına satılarak ekonomik gelir sağlamaktadır.

Ayrıca tarıma dayalı gıda sanayisi, özellikle fıstık ve zeytin işleme tesisleri, şehirdeki sanayi faaliyetlerini desteklemektedir. Tarım sektörü kırsal kesimde yaşayan insanların geçim kaynağı olurken, istihdam oluşturarak bölgenin sosyal ve ekonomik gelişimine de katkı sağlamaktadır.

İlimizdeki toplam tarım alanının %78'si ÇKS' ye kayıtlıdır.

İLİMİZİN ARAZİ DAĞILIMI		
	Arazi Dağılımı	Oran (%)
Tarım Alanı	3.468.102	3.468.102
Ormanlık Alan	1.129.230	1.129.230
Mera	455.192	455.192
Tarım Dışı Alan	1.697.322	1.697.322
TOPLAM:	6.749.846	6.749.846

* 2025 üretim yılı için ÇKS' ye kayıtlı çiftçi sayımız 47.370' tir.

Tarım alanlarımızın %44'ü sulanabilecek durumdayken, sadece %23'ü sulanmaktadır.

SULANAN ARAZİ MİKTARIMIZ

Arazi Varlığı	Yüzölçümü (da)
Tarıma Elverişli Arazi	3.467.160
Ekonomik Olarak Sulanabilir Arazi(DSİ)	1.517.340
SULANAN ARAZİ:	787.370

Gaziantep'te son dönemde yapılan resmi duyurularda, yeni antepfıstığı dikimlerinin destek kapsamından çıkarıldığı ve bazı alanlarda ek dikimlere izin verilmeyeceği belirtilmesine rağmen sahada farklı bir tablo gözleniyor. Bölgenin en önemli tarımsal ürünlerinden biri olan antepfıstığında, üreticilerin ekonomik beklentileri ve uzun vadeli yatırım düşüncesi nedeniyle yeni bahçe tesislerinin devam ettiği ifade ediliyor. Bu durum, alınan kararların uygulanabilirliği ve denetim mekanizmalarının etkinliği konusunda tartışmaları da beraberinde getiriyor.

Antepfıstığı bahçelerinin hızla yaygınlaşması, bölgede stratejik öneme sahip buğday ve arpa gibi temel tarım ürünlerinin ekim alanlarının daralmasına neden oluyor. Özellikle kuru tarım yapılan arazilerin önemli bir bölümünün fıstık bahçelerine dönüştürülmesi, tahıl üretiminde düşüş riskini beraberinde getirirken, gıda güvenliği ve tarımsal sürdürülebilirlik açısından da endişelere yol açıyor. Uzmanlar, yüksek gelir beklentisiyle gerçekleşen bu dönüşümün uzun vadede tarımsal ürün desenini olumsuz etkileyebileceği ve bölgenin tahıl üretim kapasitesini zayıflatabileceği görüşünde.

Gaziantep, gelişmiş sanayi yapısıyla Türkiye ekonomisinde önemli bir yere sahiptir. Kentte özellikle un ve makarna sanayisi oldukça gelişmiş olup, yüksek üretim kapasitesi sayesinde hem iç pazara hem de ihracata önemli katkılar sağlamaktadır. Gaziantep, bu sektörlerde Türkiye'nin önde gelen üretim merkezlerinden biri olarak öne çıkmaktadır.

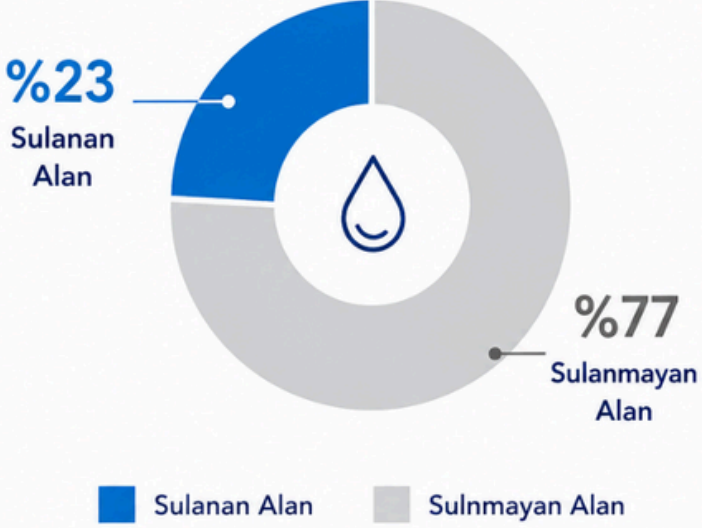
İLÇE KOMİSYONLARI KARARI SON LİSTE

İLÇE ADI	BİTKİSEL ÜRETİM VERİLERİ			SÖKÜLEN-YIKILAN AĞAÇ VERİLERİ		
	ÇİFTÇİ SAYISI	TOPLAM ETKİLENELEN ALAN (DA)	HASAR TUTARI (TL)	ÇİFTÇİ SAYISI	SÖKÜLEN AĞAÇ (ADET)	HASAR TUTARI (TL)
ARABAN	524	13.975	7.090.732	0	0	0
NİZİP	1.824	127.029	382.239.121	293	1.504	55.277.500
OĞUZELİ	1.229	55.746	89.458.211	53	1.444	48.772.300
ŞAHİNBEY	179	1.980	3.522.530	0	0	0
ŞEHİTKAMİL	268	4.626	16.003.302	0	0	0
YAVUZELİ	49	1.798	3.618.314	0	0	0
İSLAHİYE	19	154	173.892	0	0	0
KARKAMIŞ	698	40.551	96.429.262	315	800	29.600.000
TOPLAM	4.790	245.859	598.535.364	661	3.748	133.649.800

GENEL TOPLAM**732.185.164**

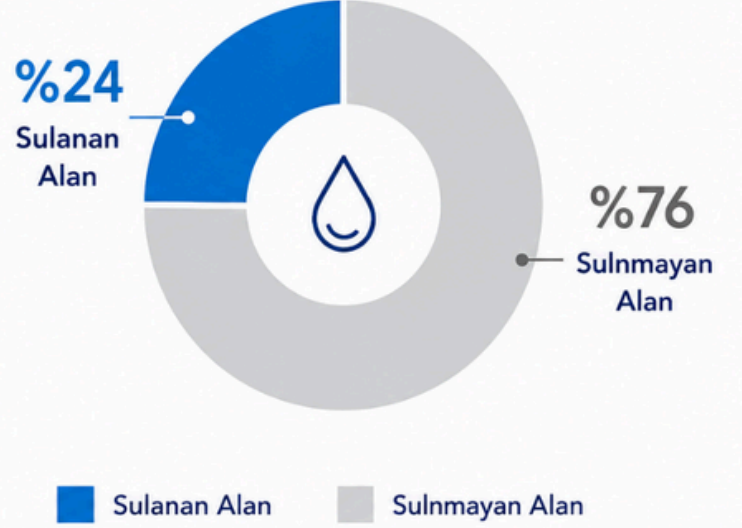
GAZİANTEP

Sulama Durumu

TÜRKİYE

Sulama Durumu

İLİMİZDEKİ TARIM ARAZİLERİNİN KULLANIM DURUMU

Gaziantep'te tarımsal üretimde meyve, sebze ve tarla ürünlerinin dağılımı aşağıdaki gibidir.

MEYVE ALANLARININ DAĞILIMI

Yüzde	Ürün
% 65	Antep Fıstığı
% 21	Zeytin
% 7	Bağ
% 7	Diğer

* %64

SEBZE ALANLARININ DAĞILIMI

Yüzde	Ürün
% 32	Kırmızı Biber
% 25	Sarımsak
% 6	Nane
% 37	Diğer

* %4

Tarla ALANLARININ DAĞILIMI

Yüzde	Ürün
% 58	Buğday
% 19	Arpa
% 6	Nohut
% 17	Diğer

* %32

GAZİANTEP'TE EN ÇOK ÜRETİLEN ÜRÜNLER

GAZİANTEP'TE EN ÇOK İHRAÇ EDİLEN ÜRÜNLER

SULANAN ARAZİ MİKTARIMIZ

ÜRÜN	ÜLKE ÜRETİM YÜZDESİ	İHRACATTA ÜLKE SIRALAMASI
İrmik	% 72	1
Antep Fıstığı	% 52	1
Makarna	% 55	1

TARSİM NEDİR? NE İŞE YARAR?

- TARSİM devlet destekli tarım sigortasıdır.
- TARSİM' in açılımı "**Tarım Sigortaları Havuzu**" dur.

14.06.2005 tarihli 5363 sayılı "Tarım Sigortaları Kanunu" kapsamında kurulan Tarım Sigortaları Havuz İşletmesi A.Ş. çiftçilerin ürünlerini oluşabilecek hasarlara karşı güvence altına alınmasını amaçlar.

2024 yılında 338.717,22 da alan için 17.411 adet poliçe düzenlenmiştir.

Tarımsal üretimden vazgeçmeyen, alın teri döken çiftçilerimizin emeklerini, ürünlerini, geleceklerini koruma altına almalarının en geçerli yolu Tarım Sigortası yaptırmaktan geçmektedir.

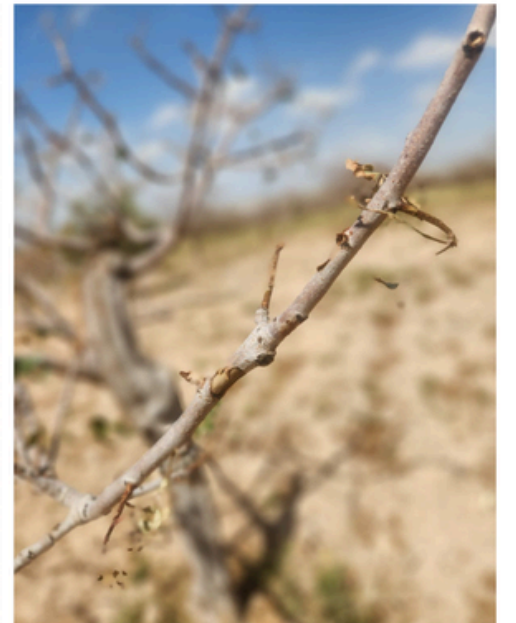
GAZİANTEP TARIMININ GÜNCEL SORUNLARI

Gaziantep, sahip olduğu geniş tarım alanları, Antep fıstığı başta olmak üzere zeytin, üzüm, hububat ve sebze üretimiyle ülkemizin önemli tarım merkezlerinden biridir. Ancak son yıllarda yaşanan iklim değişikliği kaynaklı olumsuzluklar, doğal afetler ve artan üretim maliyetleri tarımsal üretimin sürdürülebilirliğini ciddi şekilde tehdit etmektedir.

Özellikle son yıllarda ilimizde kuraklık, ani sıcaklık değişimleri, dolu, fırtına, aşırı yağış ve don olayları daha sık görülmeye başlamıştır. Mayıs ayında yaşanan şiddetli dolu ve fırtına olayları çok sayıda mahallede Antep fıstığı, zeytin ve hububat alanlarında önemli zararlar oluşturmuştur. Bu tür afetler yalnızca o yılın ürününü değil, özellikle çok yıllık bitkilerde gelecek yılın verimini de olumsuz etkilemektedir. Antep fıstığında sürgün ve göz zararları nedeniyle etkiler birkaç yıl boyunca hissedilebilmektedir.

Aşırı yağışlar bir yandan baraj ve göletlerde su seviyelerini artırırken diğer yandan tarım alanlarında kök boğulması, hastalık ve zararlı baskısının artmasına neden olmaktadır. Hububat alanlarında pas ve septorya gibi hastalıkların yaygınlaşması verim ve kalite kayıplarını beraberinde getirmektedir. İklim değişikliğinin etkileriyle üreticiler artık hangi mevsimde hangi hava koşuluyla karşılaşacağını öngörememektedir.

Bunun yanında çiftçilerimizin en önemli sorunlarından biri de hızla yükselen girdi maliyetleridir. Mazot, gübre, ilaç, tohum, sulama ve işçilik giderleri her geçen yıl artarken, üreticinin ürününü sattığı fiyat aynı oranda yükselmemektedir. Üretici artan maliyetler karşısında yeterli gelir elde edememekte, birçok çiftçimiz üretimden uzaklaşma noktasına gelmektedir. Tarımın stratejik öneminin her fırsatta dile getirildiği bir dönemde, üreticinin kazanç sağlayamadığı bir sistemin sürdürülebilir olması mümkün değildir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Tarımın geleceği için öncelikle afetlere karşı daha güçlü bir tarımsal sigorta sisteminin oluşturulması, hasar tespit ve ödeme süreçlerinin hızlandırılması gerekmektedir. İklim değişikliğine uyum sağlayacak kuraklığa ve hastalıklara dayanıklı çeşitlerin yaygınlaştırılması, modern sulama sistemlerinin desteklenmesi ve su kaynaklarının etkin kullanılması büyük önem taşımaktadır.

Ayrıca mazot, gübre ve enerji desteklerinin artırılması, üretim maliyetlerini düşürecek politikaların uygulanması, çiftçinin ürününü değerinde satabileceği planlı üretim ve pazarlama sistemlerinin oluşturulması gerekmektedir. Kooperatifleşmenin güçlendirilmesi ve üreticilerin örgütlü yapılar içerisinde yer alması da pazarlama sorunlarının çözümüne katkı sağlayacaktır.

Tarım yalnızca çiftçilerin değil, toplumun tamamının meselesidir. Gıda arz güvenliğinin sağlanması, kırsal kalkınmanın desteklenmesi ve ülkemizin geleceği için üreticilerimizin ayakta kalması şarttır.

Bu nedenle iklim değişikliğinin etkilerine karşı bilimsel temelli önlemler alınmalı, üreticilerimizin emeğinin karşılığını alabileceği bir tarım politikası hayata geçirilmelidir.

ÇİFTÇİ GÖZÜNDEN, GAZİANTEP TARIMI:

Gaziantep tarımına bir bütün olarak bakıldığında, tarımsal üretimin ve buna bağlı ürün çeşitliliğinin her geçen yıl büyüdüğü görülmektedir. Ancak burada asıl sorulması gereken soru, bu büyümenin nasıl gerçekleştiği ve zincirin ilk halkasını oluşturan üreticinin, yani çiftçinin, bu büyümeden ne ölçüde pay alabildiğidir.

Bu açıdan değerlendirildiğinde, Gaziantep'te tarımsal üretim, rakamsal olarak artış gösterse de çiftçilerin ekonomik durumu aynı oranda iyileşmemiştir. Aksine, yıllar içerisinde orta gelir grubunda yer alan birçok çiftçi, alt gelir grubuna gerilemiştir.

Gelinen noktada, yalnızca çiftçilik yaparak geçimini sağlamak neredeyse imkânsız hâle gelmiştir. Bunun doğal sonucu olarak da kırsaldan kente göç hız kazanmıştır. Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi verileri farklı bir tablo ortaya koyuyor gibi görünse de fiili durum oldukça farklıdır. Gaziantep'teki köylerin büyük bölümü fiilen boşalmış durumdadır. Köy nüfusu, çoğunlukla yalnızca hafta sonları ve resmi tatil günlerinde artmaktadır.

Özellikle genç nüfus artık köylerde yaşamamakta, hatta yaşamayı tercih etmemektedir. Gençler en fazla gününbirlik olarak köylerine gitmekte, işlerini tamamladıktan sonra yeniden şehir merkezine dönmektedir. Fıstık hasadı gibi yoğun iş gücü gerektiren dönemler dışında köylerde genç nüfusa rastlamak oldukça güçtür. Bu nedenle tatil dönemleri hariç tutulduğunda köyler, adeta yaşlı nüfusun yaşadığı yerleşim alanlarına dönüşmüş durumdadır.

Bu değişimin sosyolojik, kültürel ve eğitimle ilgili birçok nedeni bulunmakla birlikte, en belirleyici unsur ekonomidir. Çiftçilikten elde edilen gelirin her geçen yıl yetersiz hâle gelmesi ve üreticinin gelir seviyesinin alt gelir grubuna gerilemesi, özellikle gençlerin tarıma ve kırsal yaşama bakışını köklü biçimde değiştirmiştir.

Avrupa'daki birçok kırsal yerleşim; modern altyapısı, yüksek yaşam standartları ve güçlü sosyal imkânlarıyla cazibe merkezi hâline gelirken, Gaziantep'teki birçok köy ise yetersiz altyapısı, bakımsız görünümü ve sınırlı sosyal imkânları nedeniyle genç nüfusu kendine çekememektedir. Bu durum, gençlerin köy yaşamından ve dolayısıyla tarımsal üretimden her geçen gün daha da uzaklaşmasına neden olmaktadır.

Bugün Barak Ovası'nda sulama imkânı bulunmayan ve kuru tarım yapan, yaklaşık 100 dönümlük araziye sahip bir çiftçinin bu araziden elde edeceği gelire rahat bir yaşam sürdürmesi bir yana, geçimini sağlaması dahi oldukça güçtür.

Hesap aslında oldukça basittir. En iyi koşullarda her yıl dönüm başına ortalama 300 kilogram arpa verimi alındığını varsayalım. Bu durumda 100 dönümlük bir araziden toplam 30 ton ürün elde edilmektedir.

Toprak Mahsulleri Ofisinin (TMO) güncel alım fiyatı esas alındığında, 30 ton arpanın brüt hasılatı yaklaşık 382.500 TL olmaktadır. Üretim maliyetleri düşüldüğünde ise çiftçinin elinde kalabilecek tutar, en iyimser hesaplama yıllık yaklaşık 200.000 TL, yani aylık ortalama 17.000 TL seviyesindedir.

Sonuç olarak, 100 dönüm araziye sahip bir çiftçinin yalnızca tarımsal üretimden elde ettiği gelire ailesinin geçimini sağlaması mümkün görünmemektedir. Böyle bir gelir düzeyi sürdürülebilir değildir. Çiftçi ekonomik olarak üretimden uzaklaşacak, genç nesiller tarımdan kopacak ve uzun vadede çiftçilik cazibesini tamamen yitirecektir.

İşte bu nedenle, geçmişte yalnızca kıraç ve verimsiz alanlara dikilen Antep fıstığı bahçeleri, bugün Barak Ovası'nın en verimli, en münbit ve birinci sınıf tarım arazilerine kadar yayılmış, yayılmaya da devam etmektedir.

Antep fıstığı yüksek katma değer sağlayan önemli bir tarım ürünü olmakla birlikte, aynı zamanda lüks tüketim kapsamında değerlendirilebilecek bir üründür. Bu özelliği nedeniyle ülkenin gıda güvenliği stratejisinde temel ürünler arasında yer alması mümkün değildir.

Gıda ve tarım güvenliği, bir ülke için en az savunma sanayi kadar stratejik öneme sahiptir. Öyle dönemler yaşanabilir ki; savaş, salgın veya küresel krizler gibi olağanüstü şartlarda buğday, arpa, pamuk, nohut, mercimek ve zeytin gibi stratejik tarım ürünleri, bir ülke için en az gelişmiş savunma sistemleri kadar hayati önem taşıyabilir. Bu nedenle tarım politikaları yalnızca ekonomik kazanç perspektifiyle değil, aynı zamanda ulusal güvenlik ve gıda arz güvenliği açısından da değerlendirilmelidir.

Gaziantep Tarımının Geleceğini Tehdit Eden Başlıca Sorunlar

Gaziantep tarımı, yüksek üretim potansiyeline sahip olmasına rağmen küresel, bölgesel ve yapısal nedenlerden kaynaklanan ciddi sorunlarla karşı karşıyadır. Kent tarımının geleceğini tehdit eden başlıca unsurlar aşağıda özetlenmiştir.

1. Kuraklık, İklim Krizi ve Yetersiz Sulama Altyapısı

Gaziantep, Akdeniz ve karasal iklim kuşağının geçiş bölgesinde yer aldığı için kuraklığın etkilerini en erken hisseden illerden biridir. Nizip ve Karkamış gibi Fırat Nehri'ne yakın ilçelerde dahi GAP kapsamındaki sulama projelerinin tam anlamıyla tamamlanamaması nedeniyle fıstık ve zeytin bahçelerinin önemli bir bölümü hâlâ yağışa bağımlı olarak üretim yapmaktadır. Bunun yanında yer altı su seviyelerindeki hızlı düşüş de tarımsal üretimin sürdürülebilirliği açısından ciddi bir risk oluşturmaktadır.

2. Girdi Maliyetlerinin Artması ve Kâr Marjlarının Düşmesi

Gübre, mazot, elektrik, zirai ilaç ve özellikle fıstık hasat dönemindeki işçilik maliyetleri son yıllarda çok ciddi oranlarda artmıştır. Buna karşın üretici gelirleri aynı oranda yükselmemiştir. Bu durum özellikle küçük aile işletmelerini ekonomik açıdan zorlamakta, birçok üreticinin tarımdan uzaklaşmasına ve genç nüfusun köyleri terk ederek kent merkezine göç etmesine neden olmaktadır.

3. Tarım Arazilerinin Yapılaşmaya Açılması ve Parçalı Arazi Yapısı

Gaziantep'in sanayi alanındaki hızlı büyümesi ve özellikle Şahinbey ile Şehitkamil ilçelerinde artan nüfus baskısı, verimli tarım arazileri üzerinde önemli bir tehdit oluşturmaktadır. Birinci sınıf tarım arazileri ve meralar zamanla sanayi tesislerine ve konut alanlarına dönüşmektedir.

Bunun yanında miras hukukundan kaynaklanan arazi bölünmeleri de işletme ölçeklerini küçültmekte, modern tarım tekniklerinin uygulanmasını ve profesyonel ölçekte makineleşmeyi zorlaştırmaktadır. Sonuç olarak hem üretim maliyetleri artmakta hem de tarımsal verimlilik olumsuz etkilenmektedir.

4. Periyodisite (Var-Yok Yılı)

Gaziantep'in en önemli tarımsal ürünü olan Antep fıstığında, genetik yapı ve iklim koşullarına bağlı olarak görülen periyodisite (var-yok yılı), üreticinin karşı karşıya kaldığı en önemli sorunlardan biridir. Bir yıl yüksek verim alınırken (var yılı), ertesi yıl üretim önemli ölçüde düşmekte, hatta bazı bahçelerde yok denecek seviyelere inmektedir.

Bu durum, hem üretim miktarında hem de piyasa fiyatlarında ciddi dalgalanmalara neden olmaktadır. Üretici, "var yılında" arz fazlası nedeniyle ürününü çoğu zaman gerçek değerinin altında satmak zorunda kalırken, "yok yılında" ise yükselen fiyatlardan yeterince faydalanamamaktadır.

Bunun yanında, ithalat politikalarında istikrarlı ve öngörülebilir bir yaklaşımın bulunmaması da fiyat dengesinin sağlanmasını zorlaştırmaktadır. Özellikle fıstık fiyatlarının yükselmeye başladığı dönemlerde, çeşitli çevrelerin yönlendirmeleriyle yerel medyada baklava fiyatlarındaki artışın temel nedeni olarak yalnızca Antep fıstığı fiyatlarının gösterilmesi ve bu söylemin kamuoyunda yoğun şekilde gündeme taşınması, ithalatın serbest bırakılmasına yönelik kararların alınmasını kolaylaştırmaktadır. Bu durum ise doğrudan üreticiyi olumsuz etkilemekte ve ekonomik açıdan daha da zor durumda bırakmaktadır.

Ne yazık ki bu senaryo, benzer biçimde hemen her yıl tekrarlanmaktadır. Oysa Antep fıstığının baklava maliyeti içerisindeki payı ortalama %12 civarındadır. Dolayısıyla baklava fiyatlarındaki artışın tek nedeni olarak fıstık fiyatlarının gösterilmesi, ekonomik gerçeklerle tam anlamıyla örtüşmemektedir.

5. Geleneksel Üretim Yöntemleri ve Dijital Tarıma Geçiş Sorunu

Gaziantep kırsalında üretici yaş ortalamasının giderek yükselmesi, modern tarım teknolojilerinin sahaya yayılmasını önemli ölçüde yavaşlatmaktadır. Akıllı sulama sistemleri, hassas tarım uygulamaları, yapay zekâ destekli hastalık tahmin sistemleri ve dijital üretim teknikleri henüz istenilen seviyede kullanılmamaktadır.

Bu durum; yanlış gübreleme, bilinçsiz ilaç kullanımı, plansız sulama ve zamansız hasat gibi uygulamalara neden olmakta, bunun sonucunda hem toprak yapısı zarar görmekte hem de ürün kalitesi olumsuz etkilenmektedir. Özellikle ihracatta zaman zaman karşılaşılan aflatoksinkaynaklı ürün iadeleri, modern üretim tekniklerine geçişin artık bir tercih değil, zorunluluk olduğunu göstermektedir.

6. Kooperatifçiliğin İşlevsizliği ve Üretici Örgütlenmesindeki Yetersizlik

Gaziantep tarımının önemli yapısal sorunlarından biri de üretici örgütlenmesinin yeterince güçlü olmamasıdır. Kooperatifler ve üretici birlikleri, Ziraat Odaları, kuruluş amaçlarına uygun şekilde etkin ve işlevsel çalışmadıkları için çiftçinin pazarlık gücünü artıracak, girdi maliyetlerini düşürecek ve ürününü daha yüksek katma değerle pazarlayacak güçlü bir yapı oluşturulamamıştır.

Geçmişte bölge üreticisine önemli katkılar sağlayan Güneydoğubirlik benzeri güçlü bir üretici organizasyonunun bugün bulunmaması önemli bir eksikliklerdir. Üreticiyi esas alan, şeffaf, hesap verebilir ve siyasi etkilerden uzak bir kooperatifçilik anlayışının yeniden hayata geçirilmesi; hem üretici gelirinin artırılması hem de tarımsal üretimin sürdürülebilirliği açısından büyük önem taşımaktadır.

Böyle bir yapılanma sayesinde üreticiler girdi maliyetlerini azaltabilecek, ürünlerini daha güçlü bir pazarlama ağıyla değerlendirebilecek ve fiyat oluşumunda daha etkin rol üstlenebilecektir.

Gaziantep'te Hayvancılığın Gerilemesine Neden Olan Başlıca Kırılma Noktaları

Gaziantep'te hayvancılık sektörü de son yıllarda önemli yapısal değişimlerle karşı karşıya kalmıştır. Sektörde yaşanan dönüşümün temel nedenleri şu şekilde özetlenebilir:

Büyükşehir Yasası (Köyden Mahalleye Dönüşüm): Geçmişte köylerde rahatlıkla sürdürülebilen hayvancılık faaliyetleri, köylerin mahalle statüsüne dönüşmesinin ardından çevre, koku ve yerleşim düzenine ilişkin yasal kısıtlamalar nedeniyle önemli ölçüde zorlaşmıştır. Bu durum, üreticileri hayvancılığı şehir çeperlerinde kurulan organize alanlara taşımaya zorlamıştır.

Maliyet Artışı ve Mera Sorunu: Geçmişte büyük ölçüde doğal meralara dayalı olarak sürdürülen hayvancılık, kuraklık nedeniyle mera alanlarının zayıflamasıyla birlikte yem sanayisine bağımlı hâle gelmiştir. Yem maliyetlerindeki hızlı artış ise sektörün kârlılığını ciddi ölçüde azaltmıştır.

İş Gücü Sorunu: Önceki yıllarda aile bireyleri tarafından sürdürülen hayvancılık faaliyetleri, genç nüfusun sanayi sektörüne yönelmesiyle birlikte önemli ölçüde dış iş gücüne bağımlı hâle gelmiştir. Günümüzde birçok işletme, üretimini sürdürebilmek için göçmen iş gücünden yararlanmaktadır.

Gaziantep mutfağının Türkiye'nin gastronomi başkentlerinden biri olmasında önemli pay sahibi olan **Hallik** ve **İvesi** koyunu varlığındaki azalma da dikkatle takip edilmesi gereken bir gelişmedir. Bu yerli ırkların sayısının giderek azalması, yalnızca hayvancılık açısından değil; Gaziantep'in gastronomi kimliği, coğrafi işaretli ürünleri ve geleneksel mutfak kültürünün sürdürülebilirliği açısından da uzun vadede önemli bir risk oluşturmaktadır.

BASIN AÇIKLAMASI

Gaziantep Kent Konseyi

Bugün, emeğiyle toprağı berekete dönüştüren, üretimiyle ülkemizin geleceğini ayakta tutan tüm çiftçilerimizin 14 Mayıs Dünya Çiftçiler Günü'nü kutluyor; alın teriyle üreten bütün çiftçilerimize şükranlarımızı sunuyoruz.

Ancak ne yazık ki bu yıl Gaziantep'te yaşanan sel, dolu, sağanak yağış ve kuvvetli rüzgâr afeti; özellikle kırsal bölgelerde üreticilerimizi ağır şekilde etkilemiştir. Binlerce dönüm tarım arazisinde ürün kayıpları yaşanmış, birçok çiftçimiz büyük maddi zararlarla karşı karşıya kalmıştır.

Gaziantep Valiliği tarafından açıklanan verilere göre yaklaşık 422 bin dekarlık alanda ürün zararlarının tespit çalışmaları devam etmektedir. Bu tablo göstermektedir ki yaşanan afet yalnızca bugünü değil, önümüzdeki üretim sezonunu, çiftçimizin gelirini ve kentimizin tarımsal ekonomisini de doğrudan tehdit etmektedir.

İçişleri Bakanlığımız tarafından gönderilen ilk etapta 100 milyon TL'lik afet destek ödeneği ile AFAD koordinasyonunda başlatılan yardım ve ödeme süreçleri önemli ve kıymetli bir adımdır. Ayrıca vatandaşlarımızın zararlarının giderilmesi, okulların ve spor tesislerinin yeniden ayağa kaldırılması için yürütülen çalışmalar için Başta İçişleri Bakanlığımız olmak üzere Gaziantep Valiliği'ne, AFAD'a ve sahada görev yapan tüm kamu kurumlarına teşekkür ediyoruz.

Ancak mevcut zararların büyüklüğü dikkate alındığında desteklerin artırılması artık bir ihtiyaç değil, zorunluluktur.

Bugün birçok çiftçimiz;

- Yeniden ekim yapacak gübre ve mazot maliyetini karşılamakta zorlanmakta,
- Sulama ve altyapı sorunlarıyla mücadele etmekte,
- Borç yükü altında üretime devam etmeye çalışmaktadır.

Çiftçinin ayakta kalması; üretimin, gıda güvenliğinin ve şehir ekonomisinin ayakta kalması demektir.

Bu nedenle;

- Zarar gören üreticilerimize ilave hibe destekleri sağlanmalı,
- Faizsiz veya uzun vadeli kredi imkânları genişletilmeli,
- Çiftçi borçları ertelenmeli,
- Tarımsal afet bölgeleri için özel destek programları devreye alınmalıdır.

Gaziantep Kent Konseyi olarak; üreticimizin yalnız bırakılmaması gerektiğini bir kez daha vurguluyor, tüm yetkili kurumları çiftçilerimizin sesine kulak vermeye davet ediyoruz. Çiftçileri talebi olan afet bölgesi ilan edilme isteği dikkate alınmalıdır. Bu önemli gün yalnızca bir kutlama mesajıyla geçirilmemeli; toprağa emek veren, üretimi omuzlayan çiftçilerimizin yaşadığı sorunlara kalıcı çözümler üretilmelidir. Özellikle afetlerden etkilenen üreticilerimize yönelik destekler artırılmalı, çiftçimizin yeniden üretime devam edebilmesi için tüm imkanlar seferber edilmelidir.

 BÜYÜKŞEHİR
GAZİANTEP**SÜRDÜRÜLEBİLİR TARIM VE KIRSAL KALKINMA DAİRE BAŞKANLIĞI****DOĞAL AFET ZARARI BİLGİ NOTU**

Gaziantep ilimizde 03.05.2026 tarihinde meydana gelen şiddetli meteorolojik olaylar, çok kısa sürede aşırı yağış, sel, dolu, kuvvetli fırtına ve hortum şeklinde gerçekleşmiştir. Yaşanan süper hücre fırtınası (şiddetli konvektif sistem) tarımsal üretimi doğrudan etkilemiştir.

Meteorolojik verilere göre, sadece 20 dakika gibi kısa bir sürede metrekareye yaklaşık 60 kilogram yağış düşmesi; sel, hortum ve şiddetli dolu yağışını beraberinde getirmiştir.

Özellikle Nizip, Karkamış, Oğuzeli, Araban ve Şehitkamil ilçelerimiz başta olmak üzere 8 ilçemizde etkisini göstermiştir.

- ✓ İl genelinde Antepfıstığında yaklaşık 4.810 çiftçi 276.800 dekar alan zarar görmüş olup tahmini hasar maliyeti 614 milyon tl dir.
- ✓ İl genelinde tüm ürünlerde yaklaşık 5.502 çiftçi 299.541 dekar alan zarar görmüş olup tahmini hasar maliyeti 652 milyon tl dir.
- ✓ Karkamış, Oğuzeli, Nizip ilçelerimizde rüzgârın etkisi ile sökülen Antepfıstığı, Zeytin, Bağ, Ceviz, Nar, İncir ve Erik ağaçları yaklaşık maliyeti 151 milyon tl dir.

Yukarda belirttiğimiz hasar tespitleri sonrası tarım arazilerinde yaklaşık 803 milyonhasar tespiti yapılmış olup kesin sonuçlar İl Tarım ve Orman müdürlüğümüzde oluşturulan komisyon kararı sonrası bildirilecektir.

İlimizin stratejik ürünlerinden olan Antepfıstığından dolu zararı sadece dolunun vurduğu yılı değil bir sonraki yılın ürün gözlerine de zarar vermektedir. Bu yüzden çiftçilerin mağduriyetlerinin giderilmesi planlanırken 2 yıllık ürün kayıpları göz önünde bulundurulmalıdır.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Sürdürülebilir Tarım ve Kırsal Kalkınma Daire Başkanı

KENAN SEÇKİN